Eiropas Parlaments
2014-2019

Sesijas dokuments

B8-0153/2016

27.1.2016

REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

iesniegts, noslēdzot debates par Komisijas priekšsēdētāja vietnieces/ Savienības augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos paziņojumu,

saskaņā ar Reglamenta 123. panta 2. punktu

par humanitāro situāciju Jemenā
(2016/2515(RSP))

Marietje Schaake, Petras Auštrevičius, Dita Charanzová, Gérard Deprez, Filiz Hyusmenova, Ivan Jakovčić, Petr Ježek, Ilhan Kyuchyuk, Javier Nart, Norica Nicolai, Urmas Paet, Jozo Radoš, Jasenko Selimovic, Pavel Telička, Ivo Vajgl, Johannes Cornelis van Baalen, Hilde Vautmans
ALDE grupas vārdā

B8-0153/2016

Eiropas Parlamenta rezolūcija par humanitāro situāciju Jemenā (2016/2515(RSP))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Parlamenta iepriekšējās rezolūcijas par Jemenu un it īpaši 2015. gada 9. jūlija rezolūciju par stāvokli Jemenā[1],

– ņemot vērā Komisijas priekšsēdētāja vietnieces/ Savienības augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos (PV/AV) *Federica Mogherini* un humānās palīdzības un krīžu pārvarēšanas komisāra *Christos Stylianides* 2016. gada 10. janvāra kopīgo paziņojumu par uzbrukumu *Médecins Sans Frontières* ("Ārsti bez robežām") veselības centram Jemenā,

– ņemot vērā Eiropas Ārējās darbības dienesta (EĀDD) runaspersonas 2015. gada 15. decembra paziņojumu par ANO atbalstīto sarunu par Jemenu atsākšanu un Komisijas priekšsēdētāja vietnieces/ Savienības augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos *Federica Mogherini* un ES humānās palīdzības un krīžu pārvarēšanas komisāra *Christos Stylianides* 2015. gada 2. oktobra kopīgo paziņojumu par Jemenu,

– ņemot vērā Ārlietu padomes secinājumus par Jemenu, jo īpaši 2015. gada 20. aprīlī pieņemtos secinājumus,

– ņemot vērā ANO Drošības padomes rezolūcijas par Jemenu, jo īpaši Rezolūciju Nr. 2216 (2015), Rezolūciju Nr. 2201 (2015) un Rezolūciju Nr. 2140 (2014),

– ņemot vērā ANO ģenerālsekretāra runaspersonas 2016. gada 10. janvāra un 2016. gada 8. janvāra paziņojumus par Jemenu,

– ņemot vērā Reglamenta 123. panta 2. punktu,

A. tā kā ārkārtīgi satraucošā humanitārā situācija Jemenā, ko izraisījusi Saūda Arābijas vadītā militārā intervence, tostarp kasešu bumbu izmantošana, un pašreizējās problēmas politikas, drošības, ekonomikas un humanitārajā jomā, kuras skar iedzīvotājus visā valstī, rada smagas sekas reģionā un apdraud starptautisko mieru un drošību; tā kā pašreizējā militārā konflikta saasinājuma pirmie upuri ir Jemenas civiliedzīvotāji, kuru dzīves apstākļi jau tāpat ir smagi;

B. tā kā saskaņā ar ANO Augstā cilvēktiesību komisāra runaspersonas pausto, kopš 2015. gada marta otrajā pusē sākās Saūda Arābijas vadītā intervence, ir cietuši 8119 civiliedzīvotāji, no kuriem 2795 ir miruši un 5324 — ievainoti; tā kā upuru vidū ir simtiem sieviešu un bērnu; tā kā humanitārā ietekme uz civiliedzīvotājiem, ko rada kaujas starp dažādiem paramilitāriem grupējumiem, bombardēšana un pamatpakalpojumu pārtraukšana, sasniedz satraucošus apmērus;

[1] Pieņemtie teksti, P8_TA(2015)0270.

C. tā kā saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Humānās palīdzības koordinācijas biroju (*UNOCHA*), konflikta rezultātā vairāk nekā 2,51 miljons Jemenas iedzīvotāju tika iekšēji pārvietoti; tā kā 21,1 miljonam cilvēku, proti, 80 % valsts iedzīvotāju, ir nepieciešama kaut kāda veida humānā aizsardzība vai palīdzība; tā kā vairāk nekā 2,2 miljoni bērnu cieš no uztura nepietiekamības vai ir pakļauti tās riskam un aptuveni 14,4 miljoni cilvēku pašlaik cieš no nedrošības attiecībā uz uztura pieejamību;

D. tā kā daudzi ziņojumi liecina par to, ka no gaisa veiktie uzbrukumi ir trāpījuši civiliem objektiem, tostarp slimnīcām, skolām, tirgiem, graudu noliktavām, ostām un pārvietoto personu nometnēm, nodarot nopietnus bojājumus infrastruktūrai, kas ir stratēģiski svarīga palīdzības piegādei, un tādējādi vēl vairāk pastiprinot akūto pārtikas un degvielas trūkumu valstī; tā kā 2016. gada 10. janvārī tika bombardēta *Médecins Sans Frontières* (*MSF*) atbalstīta slimnīca Jemenas ziemeļos, kā rezultātā vismaz pieci cilvēki tika nogalināti, ducis tika ievainoti, tostarp šīs organizācijas darbinieki, un tika nopietni bojātas slimnīcas telpas un medicīniskais aprīkojums; tā kā šī bombardēšana bija visnesenākā no daudzajiem uzbrukumiem veselības aprūpes iestādēm;

E. tā kā jūras blokāde neļauj nogādāt būtisku humāno palīdzību civiliedzīvotājiem, kuriem steidzami nepieciešama pārtika, ūdens un medikamenti; tā kā saskaņā ar ANO avotiem blokādei cauri izkļūst tikai 15 % no pirmskrīzes importa apjoma, un tas notiek valstī, kas pārtikas piegādes ziņā 90 % apmērā ir atkarīga no importa; tā kā saskaņā ar Pasaules pārtikas programmu 10 no 22 Jemenas provincēm pārtikas nodrošinājuma ziņā ir klasificētas kā tādas, kas atrodas kritiskā līmenī, proti, vienu pakāpi zemāk par atzīmi „bads”;

F. tā kā jūras blokādes rezultātā sistemātiski tiek apturēti tankkuģi, kuri pārvadā benzīnu, dīzeļdegvielu un mazutu, tādējādi kropļojot valsts elektroapgādi un piespiežot masveidā slēgt slimnīcas un skolas; tā kā visneatliekamākā blokādes radītā problēma ir tas, ka pārstājuši darboties ūdenssūkņi;

G. tā kā saskaņā ar organizācijas *Oxfam* datiem kopš 2015. gada marta ilgušās cīņas un embargo ir izraisījušas situāciju, ka 3 miljoni Jemenas iedzīvotāju nav pieejams tīrs ūdens, palielinot līdz 16 miljoniem (kas veido gandrīz divas trešdaļas no iedzīvotājiem) to kopējo iedzīvotāju skaitu, kuriem nav pieejams dzeramais ūdens vai sanitārija, kas ievērojami veicina slimību, tostarp holeras un tropu drudža, izplatību;

H. tā kā saskaņā ar organizācijas *Save the Children* („Glābiet bērnus”) sniegto informāciju kauju vai degvielas trūkuma dēļ vismaz 18 no 22 valsts muhāfazām ir slēgtas slimnīcas vai ir nopietni traucēta to darbība; tā kā ir īpaši jāatzīmē tas, ka tika slēgti 153 veselības centri, kas iepriekš nodrošināja ar uzturu vairāk nekā 450 000 riskam pakļautu bērnu, kā arī 158 ambulatorās klīnikas, kuras atbildēja par veselības aprūpes pamatpakalpojumu sniegšanu gandrīz pusmiljonam bērnu vecumā līdz 5 gadiem;

I. tā kā saskaņā ar *UNICEF* sniegto informāciju konflikts Jemenā ir būtiski ietekmējis arī izglītības pieejamību bērniem, jo 3584 jeb vienas ceturtās daļas skolu slēgšanas rezultātā izglītība vairs nav pieejama aptuveni 2 miljoniem bērnu; tā kā 860 no šīm skolām ir sapostītas vai arī tajās ir izmitinātas pārvietotās personas;

J. tā kā 2015. gada 15. decembrī visā valstī tika pasludināts pamiers, kurš kopš tā laika ir ticis bieži pārkāpts, un tā kā 2015. gada decembra vidū Šveicē notikušo karojošo pušu miera sarunas neradīja vērā ņemamu virzību uz konflikta izbeigšanu; tā kā 2016. gada

14. janvārī paredzētā ANO vadīto miera sarunu atsākšana ANO sūtņa Jemenā *Ismail Ould Cheikh Ahmed* aizbildnībā tika uz laiku atlikta nepārtrauktās vardarbības dēļ;

K. tā kā pamiera ievērošana ir pareizs solis, lai izvairītos no turpmākiem civiliedzīvotāju upuriem un izšķiroši svarīgas civiliedzīvotāju infrastruktūras iznīcināšanas; tā kā tas rada arī iespēju pilnībā nodrošināt ārkārtas palīdzības pieejamību, lai apmierinātu Jemenas iedzīvotāju bezprecedenta vajadzības;

L. tā kā, neraugoties uz to, ka 2015. gada aprīlī Saūda Arābija apsolīja piešķirt pilnu finansējumu Jemenai paredzētajam ANO ārkārtas humānās palīdzības fondam USD 274 miljonu apmērā, ANO Humānās palīdzības koordinācijas birojam līdz šim nekas no šīs summas nav pārskaitīts; tā kā 2015. gada jūnijā ANO aicināja savākt USD 1,6 miljardus, lai palīdzētu 11,7 miljoniem cilvēku, taču 2015. gada beigās bija savākti tikai 43 % no prasītās kopējās summas;

M. tā kā ES kā papildu humāno palīdzību krīzes pārvarēšanai Jemenā un tās ietekmes uz Āfrikas ragu mazināšanai 2015. gadā nodrošināja EUR 12 miljonus; tā kā ES piešķirs summu līdz EUR 2 miljonu apmērā ANO verifikācijas un inspekcijas mehānisma izveidei attiecībā uz kravu komercpārvadājumiem uz Jemenu, tādējādi atvieglojot komercpreču un humānās palīdzības netraucētu plūsmu uz šo valsti,

1. pauž nopietnas bažas par satraucošo humanitārās situācijas pasliktināšanos Jemenā, kurai ir raksturīga plaši izplatīta nedrošība attiecībā uz pārtikas nodrošinājumu un akūta uztura nepietiekamība, neselektīvi uzbrukumi civiliedzīvotājiem un medicīniskajam un palīdzības sniegšanas personālam un civilās un medicīniskās infrastruktūras iznīcināšana no gaisa veikto uzbrukumu un sauszemes cīņu un apšaudes pastiprināšanās rezultātā, neraugoties uz atkārtotajiem aicinājumiem atjaunot karadarbības pārtraukšanu; atkārtoti apstiprina savu apņemšanos turpināt atbalstīt Jemenu un tās iedzīvotājus;

2. uzsver, ka ir nepieciešama koordinēta humānās palīdzības darbība ANO vadībā, un mudina visas valstis dot savu ieguldījumu humanitāro vajadzību apmierināšanā; mudina visas puses saskaņā ar objektivitātes, neitralitātes un neatkarības principu, izmantojot ANO un starptautisko humanitāro organizāciju kanālus, ļaut ievest valstī un piegādāt steidzami nepieciešamo pārtiku, medikamentus, degvielu un ļaut sniegt cita veida nepieciešamo palīdzību, lai apmierinātu krīzes skarto civiliedzīvotāju steidzamās vajadzības; atgādina, ka tādēļ ir ļoti svarīgi vēl vairāk atvieglot kravu komercpārvadājumu piekļuvi Jemenai;

3. aicina visas konfliktā iesaistītās puses ļaut humānās palīdzības sniedzējiem neierobežoti un neapgrūtināti piekļūt un ļaut sniegt palīdzību Jemenas iedzīvotājiem, kam ir kritiski nepieciešama vitāla palīdzība, un tāpēc prasa nodrošināt humanitāro pauzi, lai dzīvībai svarīgā palīdzība varētu steidzami sasniegt Jemenas iedzīvotājus;

4. atkārtoti aicina visas konfliktā iesaistītās puses ievērot starptautiskās humanitārās tiesības un starptautiskās cilvēktiesības, nodrošināt civiliedzīvotāju aizsardzību un atturēties no tiešas uzbrukumu mērķēšanas uz civilo infrastruktūru, it īpaši medicīniskajām telpām un aprīkojumu un ūdensapgādes sistēmām, kā arī no civilo ēku izmantošanas militāriem mērķiem;

5. atgādina visām pusēm, ka slimnīcu un medicīniskā personāla aizsardzību skaidri paredz starptautiskās humanitārās tiesības un ka apzināta uzbrukumu mērķēšanas uz civiliedzīvotājiem un civilo infrastruktūru ir kara noziegums; uzsver, ka ir ļoti svarīgi uzlabot palīdzības sniedzēju drošību, lai viņi spētu efektīvāk reaģēt uz uzbrukumiem; prasa veikt objektīvu un neatkarīgu izmeklēšanu attiecībā uz visiem iespējamiem starptautisko cilvēktiesību un starptautisko humanitāro tiesību pārkāpumiem, tostarp visnesenākajiem uzbrukumiem, kuru mērķis bija humanitārā infrastruktūra un personāls; aicina PV/AV ierosināt iniciatīvu, lai ieviestu Eiropas ieroču embargo pret Saūda Arābiju, ņemot vērā šo apgalvojumu nopietno raksturu un to, ka nepārtrauktā ieroču pārdošana atbilst 2008. gada 8. decembra Padomes Kopējās nostājas 2008/944/KĀDP otrajam, ceturtajam un sestajam kritērijam;

6. prasa ES un tās dalībvalstīm palielināt finansiālo ieguldījumu Plāna reaģēšanai uz humanitāro krīzi Jemenā īstenošanā, lai apmierinātu 2016. gada vajadzības pēc finansējuma; mudina ES izdarīt spiedienu uz visiem līdzekļu devējiem, lai tie pildītu savus solījumus un bez vilcināšanās nodrošinātu solītos līdzekļus;

7. aicina PV/AP un dalībvalstis steidzami panākt atbalstu ANO par starptautisku rīcības plānu nolūkā nodrošināt Jemenas ūdensapgādi, jo šādai rīcībai varētu būt izšķiroša nozīme, lai varētu veiksmīgi noslēgt iespējamu miera procesu, tādējādi dodot iedzīvotājiem iespējas uzlabot situāciju lauksaimniecībā, paēdināt sevi un atjaunot valsti;

8. uzsver, ka konfliktam var būt tikai politisks, iekļaujošs un sarunu ceļā rasts risinājums; mudina visas puses pēc iespējas drīzāk godprātīgi iesaistīties jaunā ANO vadītā miera sarunu kārtā; atbalsta ANO īpašā sūtņa *Ismail Ould Cheikh Ahmed* nerimstošos centienus uzturēt ANO atvieglotās miera sarunas par Jemenu saskaņā ar Persijas līča sadarbības padomes iniciatīvu, Nacionālā dialoga konferences rezultātiem un attiecīgajām ANO Drošības padomes rezolūcijām, it īpaši Rezolūciju Nr. 2140 un Rezolūciju Nr. 2216;

9. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Komisijai, Padomei, Komisijas priekšsēdētāja vietniecei/ Savienības augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretāram, Persijas līča arābu valstu sadarbības padomes ģenerālsekretāram, Arābu valstu līgas ģenerālsekretāram un Jemenas valdībai.